

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 4. Quæ scientià sit necessaria, vel vtilis ad prouidentiam Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

modò in speciali dicamus, præter ea, quæ in sequentibus dicenda sunt. De altera autem parte prouidentia, quæ circa creaturas irrationales versatur, et si speciatim ex professò non sit im-
 præsentiarum tractandum, multa tamen pro eâ notitia comparabitur cum ex ijs, quæ de prouidentia in communi, & de prædestinatione, ac reprobatione dicemus, tum ex ijs, quæ inferemus obiter ex pertinentibus ad illam.

QVAESTIO IV.

Quæ scientia sit necessaria vel utilis ad prouidentiam Dei.

31 **E**X dictis in superioribus satis apparet, in prouidentia diuina non posse non interuenire actus Dei immanentes tum ad intellectum, tum ad voluntatem spectantes. Quoniam verò plures in Deo vtriusque potentia actus distingui solent, modò, vt natura prouidentia diuina, & partium, seu specierum eius magis nobis perfecta sit, incipimus inuestigare, quinam eiusmodi actum ad eam pertineant, seu requirantur. Incipimus autem in hac quaestione ab actibus scientia.

32 **S**upponendum autem imprimis est, scientiam Dei varijs diuisionibus solere diuidi, quas supra disp. 23. quaest. 5. dedimus: ex quibus illa inter Theologos communis sufficit nobis ad propositum, qua diuiditur in scientiam merè naturalem, qua Deus cognoscit omnes veritates necessarias & in scientiam merè liberam, qua cognoscit omnes veritates absolute contingentes; & in scientiam mediam, qua cognoscit omnes veritates contingentes sub conditione. Ad primum membrum spectat scientia possibilium, quam vocant simplicis intelligentia, & scientia, qua seipsum Deus intuerur, & scientia de quiditate, seu essentia rerum secundum se spectatâ, deque alijs quibusuis veritatibus necessarijs seu absolutis, seu conditionatis. Ad secundum membrum pertinet scientia, quam vocant visionis futurorum absolute contingentium; necnon scientia, qua Deus intuerur sua decreta libera. Ad tertium scientia conditionata eorum conditionatorum, quæ sub hypothese conditionis indifferentis ad vtrumvis ex extremis contradictionis contingenter sunt futura, siue existentia conditionatè. His postis, sit.

Propositio 1.

33 **S**cientia merè naturalis ad prouidentiam Dei, atque adeò etiam ad prædestinationem, ac reprobationem requiritur.

Hæc propositio est omnium Doctorum. Et quidem, quod attinet ad scientiam de possibilitate rerum, siue de earum quiditate notissima est. Quia in qualibet prouidentia Dei non potest non interuenire aliquod efficax, atque adeò liberum decretum diuinæ voluntatis, vt patet. Omne autem decretum Dei supponit notitiam tum possibilitatis, tum bonitatis, seu physica, seu etiam moralis obiecti, in quod tendit: cum nihil sit à

Deo volitum, quin præcognitum; quæ quidem notitia cum præueniat exercitium diuini arbitrij, non potest non esse naturalis, & necessaria.

34 **Q**uòd si decreta diuina, sicut & reliqui actus diuinæ voluntatis necessariò habent pro obiecto formali bonitatem increatam ipsius Dei, vt multi opinantur, de quo nos agimus disp. 32. quaest. 2. scientia insuper naturalis de eadem bonitate diuinâ erit eo titulo requisita ad omnem prouidentiam Dei, vt constat.

35 **A**dde, creaturas possibles cognosci non posse, nisi cognoscatur causa prima, ad quam vt possibles referuntur eo ipso, quòd sunt creature, siue entia ab alio; quo etiam titulo scientia naturalis de causâ primâ, vt ea est terminus essentialis connexionis creaturarum, requiritur ad prouidentiam. Specialiter autem scientia aliorum prouidentia obiectorum secum fert etiam scientiam ipsius Dei, cum quo ea obiecta connectuntur: qualiter visio beatifica, quæ præcipuum est prædestinationis obiectum, connectitur cum Deo viso.

36 **E**t quoniam Deus non potest velle aliquid efficaciter, nisi sciat, in sua potestate esse, consequi illud cum effectu, idcirco etiam requiritur ad prouidentiam Dei, quòd ipse sciat, se posse cum effectu consequi, quidquid aut à se, aut ab alio faciendum decernit. Porro Deum non posse decernere aliquid efficaciter, nisi sciat, in sua potestate esse, consequi illud cum effectu, duabus rationibus probatur. Prima. Quia Deus non potest decernere aliquid efficaciter, quod non iudicat, sibi esse possibile, seu consequibile à se cum effectu. Nam vt ex dictis supra disp. 35. quaest. 1. proposit. 6. clarè colligitur, nulla voluntas potest ferri efficaciter, nisi in id tantum, quod iudicat, sibi esse possibile. Sed nequit Deus iudicare, esse aliquid à se consequibile, nisi sciat, se habere in sua potestate illud consequi: quia duo hæc sunt correlatiua. Ergo nequit Deus aliquid decernere efficaciter, nisi sciat, in sua potestate esse, consequi illud cum effectu. Secunda ratio. Si Deus decerneret efficaciter id, quod non sciret, se posse cum effectu consequi, imprudenter se gereret: quia frustrationi exponeret suum decretum cum magnâ indecentiâ, & dedecore: quod prorsus est Deo impossibile. Indecens enim esset, & valde indecorum, Deum toto voluntatis suæ conatu absolute intendere aliquid, & illud postea defectu potentia aut non peruenire de facto, aut posse non peruenire ad executionem.

37 **S**ed occurret aliquis contra hanc rationem. Decretum efficax Dei suapte naturâ essentialiter est infruabile. Ergo impossibile prorsus est, illud frustrari, quacunque demum ratione à Deo concipiatur. Ergo Deus illud concipiens sine notitia potentia ad exequendam, seu consequendam rem decretam nulli periculo frustrationis exponeret; & consequenter neque imprudenter operaretur. Confirmatur. Non magis securus de executione rei decreta potest Deus procedere, cognita naturâ ipsius decreti, vt potest quòd essentialiter cum ipsâ re decreta connectitur; quàm, cognita suâ potestate ad rem decretam consequendam. Ergo, præter hæc cognitionem, cum illâ solâ procedet Deus sine vilo frustrationis periculo, atque adeò satis prudenter. Imprudentia anim aliunde, quàm ex eo periculo nasci non potest. Respondeo, decretum efficax Dei idcirco infruabile esse per locum (vt aiunt) intrin-

intrinsicum; quia supponit in Deo potentiam consequentiam rei decreta inefficaciter connectam, seu coniungendam cum existentia eius, casu, quod ponatur decretum, & noticiam talis potentie essentialiter infallibilem; atque ita, sublata per impossibile tali potentia, aut tali notitia, uti in ratione nostra supponitur, per locum etiam intrinsicum sequitur, decretum frustrabile fore, aut expositum frustrationi. Finge enim, Deum iudicare, sibi esse possibile aliquid, quod reuera impossibile est. Certè, eo iudicio semel in Deo posito, nihil desset per locum intrinsicum, quominus diuina voluntas decreto efficaci tendere posset in illam rem impossibilem iudicaram possibilem; uti de facto saepe contingit in nobis. Quo casu decretum efficax de tali re necessariò euaderet frustrabile, imò frustrandum effectu, neque vllum haberet prædicatum repugnans frustrationi. Similiter, si fingas, Deum decernere aliquid, quod sibi iudicat bonum, nihil cogitando de potestate, quam habet consequendi illud, sine de eius possibilitate ad suam potentiam relata; tale decretum frustrabile euadet, seu frustrationi expositum: quia tam obiectum, quam principia, quæ respicit, indifferencia sunt ex suo conceptu, ut coniungantur cum potentia, aut cum impotentia perducendi ad executionem id, quod decernitur. Ex quibus patet solutio propositæ obiectionis. Ad confirmationem etiam patet ex dictis, Deum non posse cognoscere suum decretum, ut infrustrabile, nisi cognoscat, procedere illud ex notitia infallibili prædictæ potestatis consequentium rei decreta. Quo nihil præstat confirmatio.

38 **V**oum ex hac doctrinâ colligitur valde obseruandum pro dicendis propositis. 3. Deum non posse quidquam decernere per aliqua media à se obtinendum infallibiliter, nisi cognoscat, eiusmodi media omnino esse efficaciam, & metaphysicè infrustrabilia, atque adeò essentialiter connecta cum obiecto decreti. Si enim media, quæ Deus habet ad obtinendam rem decretam, non sint hoc modo infrustrabilia, neque Deus dicetur habere in sua potestate simpliciter executionem rei decreta; neque decretum erit omnino infrustrabile: quandoquidem, postquam Deus fecerit, quantum potest, apponendo ea media, accidere poterit, ut illa non sortiantur effectum. Unde consequenter efficitur, nisi Deus cognoscat eam mediæ efficaciam, non posse non decretum euadere frustrabile iuxta doctrinam datam, utpote conceptum à Deo sine notitia potestatis requisitæ ad consequendam rem decretam cum omni infallibilitate. Quo tandem fit, ut decretum conceptum sine tali notitia non possit non esse impossibile.

39 **A**terum, quia, ut decretum Dei sit infrustrabile, scilicet est, Deum posse cum effectu consequi rem decretam, casu, quod ea decernatur, ideo scientia, quam ad decernendum prudenter requirimus in Deo, de potestate exequenti, seu consequendi rem decretam, non opus est, quod sit absolutâ, sed sufficit conditionatâ, qua Deus ita cognoscat. Si efficaciter decreuero talem rem in potestate mea eris, eam ad executionem perducere. Imò non potest non esse conditionatâ, quod attinet ad connexionem, seu conjunctionem cum re decreta, quam habitura est talis potestas ex hypothesi, quod sit decretum. Quæ quidem scientia naturalis erit, si potestas, aut eius connectio cum re decreta cognita sub conditione decreti à

nulla libertate dependeat, posita tali conditione, ut saepe licet liberata, si dependeat, ut etiam contingere potest iuxta dicenda propositione 3. Et quoniam ad potestatem consequendi aliquid per media pertinet potestas eligendi ipsa media, seu decernendi ea efficaciter, hæc potestas sine scientia idonea eorumdem mediæ, constare nequit; ideo ad decernendum aliquid prudenter per media aliqua obtinendum debet à Deo præcognosci reflexè seu conditionatè, seu absolutè ipsa scientia mediæ, siue hæc sit scientia simplicis intelligentiæ, siue sit scientia mediæ: vtrumque enim est possibile. Maior est difficultas, an etiam scientia ipsius obiecti decreti intencini, quæ ad illud decernendum ducitur diuina voluntas, debeat cognosci reflexè, ut decretum prudens euadat. firmant quidam recentiores. Quia talis scientia spectat etiam ad potestatem, quæ consequendum à Deo est; quod decernitur. Non placent. Quia potestas, cuius notitia directâ requiritur ad decernendum prudenter, non est potestas decernendi, ad quam pertinet scientia obiecti decreti, sed potestas exequenti, supposita decreto. Nullus enim, ut velit prudenter rem exequi, tenetur scire, se posse velle: scilicet est, si sciat, se posse exequi. Tum quia nulla voluntas debet suum actum cognoscere, ut eum eliciat, iuxta sententiam communem Philosophorum, unde nec possibilitatem eius debet cognoscere, nec potestatem, quam ipsa habet ad eum eliciendum tali possibilitati correspondentem. Tum quia defectus notitiæ potestatis volendi nullum conatum efficacem voluntatis exponit frustrationi; sicut defectus notitiæ potestatis exequenti; eo quod ante volitionem in actu secundo nullus conatus præcedit ex parte actus primi. Prudentia autem operantis tantum exponit, ne quis suis conatus efficax frustrationi exponatur.

Sed dicit aliquis. Deus non potest cognoscere, suam potestatem exequentiam, seu consequentiam obiecti decreti inefficaciter cum ipso obiecto connectam esse, prout oportet, ut illud, semel decreto posito, cum omni infallibilitate ad executionem perueniat, nisi cognoscendo ipsum decretum, à quod ea connectio permanat ut à principio determinante. Sed decretum perfectè cognosci non potest, non cognitis principiis, à quibus procedit, quorum vnum est scientia obiecti decreti, quæ ad illud decernendum inducitur diuina voluntas. Ergo talis scientia reflexè debet à Deo cognosci, ut prouideat, & prudenter decernat. Respondeo, satis esse ad infrustrabilitatem, atque adeò etiam ad prudentiam decreti, quod potestas exequentia obiecti eius præuideatur de facto coniungenda cum existentia ipsius obiecti casu, quod ponatur decretum, siue hæc coniunctio nascatur ex connectione antecedenti ortâ ab ipso decreto, siue non nascatur. Ab hoc enim præcindi potest: Et vtrumque possibile est, ut suo loco videbimus. Verumtamen quamuis dicta scientia reflexa non sit necessaria ad prouidentiam, potest tamen utilis esse, si Deus illâ velit uti vel, prout in obiectione proposita, vel alio modo.

Propositio 2.

42 Scientia merè libera sæpe requiritur ad prouidentiam Dei præsertim ad prædestinationem, & reprobationem.

Hæc etiam propositio est communis apud Doctores. Eamque tradunt Soar. lib. 1. de Prædestin. cap. 6. Fasol 1. par. quæst. 23. artic. 1. dub. 2. num. 21. Herice disput. 22. cap. 2. à num. 8. Albiz. disput. 3. de Prædestin. sect. 3. & alij. Probat. facile. Quia, licet scientia visionis de aliquâ re ad decernendam existentiam eiusdem rei nequeat conducere; quia supponit rem existentem, atque adeo etiam decretum, à quo illa existentiam habet. De quo agemus inferius. Attamen scientia visionis vnius rei sæpe ad decernendam rem alteram conducere potest, & solet; eo quod Deus ex præuisione absoluta existentie primæ mouetur ad decernendam secundam: quo casu scientia visionis merè libera de existentia primæ necessaria est ad decretum secundæ, & consequenter ad prouidentiam, ad quam tale decretum pertinet. Hac ratione ex meritis Christi Domini absolute præuisis mouetur Deus ad conferendum hominibus donâ gratiæ, & ex meritis Prædestinati absolute præuisis mouetur etiam ad decernendum illi tum finem gloriæ, tum vltiora media gratiæ. Et ex peccatis præuisis Repti mouetur ad denegandum illi gratiam, & gloriâ, necnon ad decernendum ei extremum Inferni supplicium. Sæpe etiam fortasse existentia subiecti non solum prædestinationis, & reprobationis, sed etiam naturalis prouidentie, atque adeo eius absolute præscientia supponitur ad decreta, quibus Deus tali subiecto prouidet finem, & mediâ; & consequenter dicta præscientia prorsus ad talem prouidentiam requisita est. Et vniuersim vix est res aliqua creata, cuius scientia visionis non possit pro arbitratu Dei ad rem alteram producendam conferre; atque ita necessario requiri ad decretum, quo illa ex tali præuisione decernitur; & consequenter ad prouidentiam includentem tale decretum, prout ex dicendis amplius constabit. Quando verò de facto scientia visionis vnius rei insuat in decretum alterius, nisi ex reuelatione constet, certò non poterit definiri, sed summum coniecturis vestigari, spectatâ materiâ & circumstantijs. Vnde in hac re prolixius non licet immorari. Quod autem dictum est de scientia visionis rei existentis, eundem fere locum habet in scientia visionis decreti Dei liberi, que ad scientiam etiam merè liberam pertinet. Iam verò, esse possibilem prouidentiam, ad quam nulla scientia merè libera necessaria sit, aut conducens, certo certius est. Quia liberum est Deo, multa bona prouidere creaturæ independentem omnino ab omni præscientiâ alterius obiecti contingentis, atque etiam ipsius creaturæ.

Propositio 3.

43 Non ad omnem prouidentiam diuinam est necessaria simpliciter scientia mediâ. Ad prædestinationem ve-

rò, & reprobationem omnino necessaria est.

Primam partem propositionis, nemo est, qui neget. Secundam tamen negant communiter Thomistæ, qui efficaciam diuini auxilij in physica præmotione constituunt. De quo videndi sunt Alvarez de Auxilij disput. 7. præcipue à num. 16. & in epilogo operis num. 10. Cabrera 3. par. quæst. 62. artic. 1. disput. 12. §. 3. à num. 63. Nauarrete controuer. 32. Nazarius, & Zumel 1. par. quæst. 23. artic. 5. vbi etiam Gonzalez disput. 44. 45. & 69. Ioan. à S. Thom. Petrus Cornejo, & alij. Eam tamen pro viribus defendunt omnes nostri Doctores. Molin. 1. par. quæst. 21. artic. 1. disput. 2. & quæst. 23. artic. 4. disput. 1. Vazq. disput. 94. cap. 1. num. 3. & disput. 98. cap. 6. num. 39. Soar. lib. 1. de Prædestin. cap. 7. & in Opusc. lib. 2. de Scient. condition. cap. 2. & 4. Lessi. de Auxilij cap. 4. num. 16. Bellarm. lib. 2. de Grat. & liber. arbitr. cap. 15. & lib. 6. cap. 25. Valent. 1. par. quæst. 23. punct. 4. §. 6. Arrub. disput. 71. cap. 4. Becan. cap. 14. de Prædestin. quæst. 6. Fasolus 1. par. quæst. 14. dub. 13. num. 231. & dub. 17. num. 342. Herice disput. 22. cap. 3. Albiz disput. 3. de Prædestin. sect. 3. Ruiz tom. de Scient. disput. 66. sect. 3. & 4. & disput. 69. per totam, & tom. de Prædestin. disput. 3. sect. 3. & disput. 12. sect. 6. Ribas 1. par. tract. 6. disput. 2. Gaspar Hurt. disput. 2. de Prædestin. diff. 4. Franc. de Lug. disput. 37. cap. 1. Martinon disput. 20. sect. 1. Amic. disput. 15. Veken. 1. par. disput. 19. cap. 6. & disput. 25. cap. 3. Quiros tom. 2. de Deo disput. 5. Carlet. tom. 1. Theol. disput. 37. sect. 5. & seqq. Ribaden. disput. 17. de Prædestin. cum alijs pluribus externis tum apud ipsos, tum apud Didacum Baezâ tom. 3. in Euang. lib. 14. cap. 16. §. 35. Consentiant Augustinus, & alij Patres, quorum testimonia referunt Soar. in Opusc. loco citato, & Ruiz disput. illa 69. citatâ.

44 Prima ergo pars propositionis ostenditur. Quia, vt Deus prouideat creaturis irrationalibus bona ipsis proportionata satis habet in scientiâ naturali, aut etiam merè libera, quibus penetrat quidditates omnium rerum tum possibilem, tum existentium earumque conuenientias, & disconuenientias: quippe his dumtaxat notitijs potest prouidere vnicuique, quod ipsi naturaliter conueniens est, quin egeat notitiâ aliquâ conditionalium veritatem pendentium ab aliquo arbitrio libero. Adde tamen interdum posse scientiam mediâ requiri ad aliquam prouidentiam, etiam non moralem de creaturâ irrationali, si Deus ad prouidendum illi moueatur, vt potest, ex præuisione conditionatâ alicuius euentus liberi: hoc enim casu decretum prouidendum circa talem creaturam dependebit à scientiâ mediâ.

45 Iam verò secunda pars propositionis imprimis, quod ad prædestinationem attinet, probanda nobis est iuxta sententiam asserentium, Prædestinatos eligi ad gloriâ ante præuisa merita, decreto Dei absoluto, & efficaci, similique decreto eorum actus liberos prædefiniri. Stando enim in hac sententiâ ratio formatur in hunc modum. Deus non potest velle absolute, & efficaciter finem, nisi sciat, se habere in sua potestate mediâ, quibus talis finis est obrinendus omnino efficacia, & infrustrabilia, atque adeo connecta essentialiter cum ipso fine, vt supra num. 38. monstratum est. Sed nequit Deus scire, nisi per scientiam mediâ, se habere in sua potestate mediâ.

media omnino efficacia, & infructabilia, quibus obtinere possit actus liberos Prædestinatorum à se efficaciter, & absolutè prædefinitos, eorumque glorificationem ob ipsorum merita exequendam. Ergo prædestinatio inuolvens eiusmodi decreta prædefinitiva nullatenus sine scientiâ mediâ constare potest. Quòd autem Deus nequeat cognoscere, nisi per scientiam mediâ, se habere in sua potestate mediâ prædictâ, probatur. Quia efficacia talium mediatorum, eorumque connexio cum sine sumitur à futuritione conditionata consensus liberi Prædestinati, quæ sine scientiâ mediâ cognosci non potest; cum sit ipsissimum eius obiectum. Etenim eiusmodi mediâ auxilia sunt diuinæ gratiæ, quæ Deus ex parte suâ producit ad obtinendum finem à se prædefinitum: efficacia autem auxiliorum aliunde desumi non potest, illas à libertate, quàm ex futuritione conditionatâ actuum liberorum, in quos influunt, iuxta sententiam nostrorum, aliorumque Doctorum, quam impræsentiarum supponimus ex Tract. de Auxilijs.

45 Hæc ratio probat etiam, scientiam mediâ necessariam esse ad reprobationem, quam adstrunt nonnulli Theologi, putantes, Deum ante præuisa peccata efficaciter, & absolutè decernere excludere Reprobos à gloria; ita, vt in exequutione eiusmodi exclusio non, nisi propter peccata, exequenda sit. Eiusmodi enim decretum prædefinitiuum essentialiter exposcit scientiam mediatorum, quibus possitis, infallibiliter sequitur sunt peccata: quæ infallibilitas, saluâ libertate, à sola futuritione conditionatâ peccatorum desumi potest iuxta eandem doctrinam nostram de auxilijs. Imo hæc ob alias rationes Thomistica prædeterminatio locum non habet. Quia Deus ad peccata prædeterminare adhuc quoad materiale eorum, impossibile est, vt Nostrî specialiter probant in hoc Tractatu, aut in Tractatu de Auxilijs.

47 Supponit autem ratio facta, dictâ decreta prædefinitiva tendere in sua obiecta vt obtinenda per libertatem Prædestinati, aut Reptobi: quo pacto Deus illa obtinere non potest, nisi per mediâ comparabilia cum dictâ libertate: quorum efficacia, vt vidimus, nisi per scientiam mediâ cognosci non potest. Si enim Deus prædefiniret gloriam, præcindendo à meritis, & actus Prædestinati, præcindendo ab eorum libertate, decreta hæc benè possent à Deo concipi independenter à scientiâ mediâ: quia ad obtinenda eorum obiecta non indederet Deus libertatem Prædestinati; sed per mediâ necessaria posset illa obtinere. Quòd si, semel statutis huiusmodi decretis, vellet Deus eorum obiecta per mediâ libera obtinere (si id sit possibile de quo postea) tunc ad talia mediâ adhibenda egeret scientiâ mediâ: quia sine hac nequit cognosci eorum efficacia.

48 Aduerto, nonnullos Doctores inde probare in præsentî, scientiam mediâ esse necessariam ad prædestinationem: quia sine illa (supradictæ prædefinitiones auferrent libertatem Prædestinatorum. Sed ratio hæc inefficax est. Quia principia; quæ libertatem tollunt, seclusâ scientiâ mediâ, etiam si illa adfit, rollent. Vnde præcisè ad componendam libertatem cum prædefinitionibus diuinis talis scientia necessaria non est, vt constabit ex dicendis disput. 39. quæst. 2. Solum igitur censerî debet necessaria, propter rationem à nobis datam.

Per quam confutandus venit P. Didac. Ruiz. Qui, nescio qua consequentiâ, cum absolutè docuisset locis supra citatis, necessariam esse scientiam mediâ ad certitudinem prædefinitionis, ac prædefinitionis diuinæ, probans id latè disput. illa 69. de Scient. sect. 5. & 6. asserit nihilominus disput. 10. de Provident. sect. 4. Deum decreto omnino efficaci, & metaphysicè infructabili benè posse independenter à scientiâ mediâ prædefinire actum liberum, cuius motiua, siue principia infallibiliter inferunt illum morali infallibilitate. Sufficere enim ad metaphysicam certitudinem talis decreti, quòd Deus cognoscat vim, & energiam naturalem dictorum motiuorum, moraleque infallibilitatem, quæ ea connectuntur cum actu. Verùm doctrina hæc omnino falsa est; aperteque infutata, ab ipso Ruiz disput. illa 69. de Scient. sect. 5. citata: & facillè ex doctrinâ cõmuni traditâ à nobis reutatur. Quoniam, vt vidimus supra. num. 38. Deus citra periculum frustrationis decreti sui non potest aliquid decernere per aliquam mediâ obtinendum, nisi præuideat, talia mediâ metaphysicè esse connexa cum existentia rei decretæ. Ergo ad decernendum actum liberum decreto prorsus infructabili non satis est præuidere connexionem morale, quam cum eo habent motiua, siue principia, quibus talis actus est obtinendus. Cùm enim eiusmodi principia, quantumvis moraliter cum actu connexa, metaphysicè sine actu manere possint; non potest non decretum illis innitens prout moraliter connexis cum actu frustrabile esse metaphysicè; etsi moraliter frustrari nequeat. Quòd tamen decreto Dei efficaci prorsus repugnat.

Et confirmari potest. Nam, vt benè docet ipse Ruiz disput. 80. de Scient. sect. 3. scientiâ de infallibilitate morali dictorum principiorum, etsi certa sit, & infallibilis metaphysicè, sine vlla repugnantia potest componi cum negatione actus. Quia non est scientiâ de existentia ipsius actus in se, sed de morali infallibilitate, seu connexionem, quam habent eiusmodi principia cum actu ipso; & quæ cum negatione eius metaphysicè comparabilis est. Ergo decretum innitens tali scientiâ sine repugnantia etiam componi poterit cum negatione actus prædefiniti; atque adeò frustrabile erit: quòd est impossibile. Vnde non video, quo iure Ruiz ipse loco citato de Providentiâ metaphysicam infructabilitatem dicti decreti prædefinitiuî arguat ex metaphysicè certitudine scientiæ, cui nititur: cum hæc apud ipsum metaphysicè componi possit cum negatione actus prædefiniti.

Secundò arguit Ruiz, vt suam assertionem probet. Deus penitissimè comprehendit, vim prædeterminationis morales tantam esse, vt nunquam contingat, eam frustrari effectu; etsi id metaphysicè non repugnet. Ergo securè, & contra omnem contingentiam adhuc metaphysicam frustrationis decernit eiusmodi effectum per talem prædeterminationem obtinendum. Et confirmatur primò. Quia homines, visâ prædeterminatione morali, eiusque vi, & energia reuerentissimâ cognita, certissimè per discursum inferunt, actum sequenturum fore. Ergo Deus sine discursu certissimè noscit, nunquam fore, vt ex tali prædeterminatione actus, ad quem ea impellit, non sequatur. Quòd satis erit, vt illum possit decernere efficaciter. Secundò confirmari potest. Quia homo prudentissimè decernit.

cernit id, quod, cognoscit, se posse consequi citra omnem contingentiam moralem; etsi metaphysicè illud sit impedibile. Ergo & Deus pariter prudenter decernere poterit id, quod, scit, moraliter non posse non consequi ex medijs a se adhibitis; estô metaphysicè possit.

52 Respondeo ad argumentum, Deum ex penetratâ naturâ morali prædeterminationis non posse induci ad indicandum actum esse futurum: quia connexio moralis cognita nequit determinare ad cognitionem termini certam & infallibilem metaphysicè, qualis est omnis cognitio Dei; sed tantum ad cognitionem certam moraliter, qualis repugnat Deo. Solum ergo potest Deus, cognitâ prædeterminatione morali, iudicare, esse moraliter certum, & infallibile, actum sequenturum esse; id est, tantam esse talis prædeterminationis efficaciam ad inducendum actum, vt alia similes nunquam sine actu, ad quem inducunt, manere soleant. Hoc tamen iudicium; sicut potest metaphysicè cum negatione actus componi; quia non est iudicium de actu ipso, sed de aliquo compatibili cum negatione eius. Ita non est idoneum, eiti naturæ decretum efficacis prædeterminatum ipsius actus. Ex quo patet ad primam confirmationem, Deum in prædeterminatione morali non posse cognoscere, actum esse futurum tanquam in aliquo connexo cum ipso actu: etsi possit homo, cui non repugnat cognitio fallibilis metaphysicè. Quo rursus fit, vt homo prudenter decernere possit actum ductus notitiâ moraliter tantum certâ, imo & probabili de euentu futuro: quia non repugnat homini decretum frustrabile metaphysicè. Deus verò non itidem; cui tale decretum repugnat. Ex quo etiam patet ad secundam confirmationem. Stet ergo, sine scientiâ mediâ, qua sub hypothesi prædeterminationis moralis cognoscitur actus futurus, non vi connexionis, sed in se ipso, non posse Deum talem actum efficaciter, atque adeo prorsus infrustrabiliter prædefinire.

53 Venio iam ad probandam eandem partem propositionis nostræ, stando in alterâ sententiâ, quæ non admittit prædeterminationes actuum liberorum Prædestinati, neque electionem eius ad gloriam ante præuisa merita. Probatur autem hac ratione. Prædeterminatio, vt planè ex Scripturâ colligitur, & sentiunt vnanimiter Patres, & Scholastici, nosque ostendemus infra disput. 41. quest. 4. specialis prouidentia est connexa essentialiter cum meritis, & cum gloriâ Prædestinati; adeo, vt impossibile sit in sensu composito, Prædestinatum non saluari. Ergo Deus per prædeterminationem ex speciali affectu erga Prædestinatos prouidet illis mediâ seu auxilia specialia, adeo infallibiliter cum eorum meritis, & glorificatione connexa, vt prorsus repugnet, cum talibus auxilijs eorum damnationem componi. Ergo præcognoscit Deus hanc auxiliorum efficaciam, & specialitatem, antequam illa conferat prædestinatis. Vtraque consequentia est perspicua. Quia si Deus non conferret Prædestinatis præ Reprobis auxilia specialia prædicta, aut non agnosceret eorum specialitatem, neque affectus illa conferendi esset specialis erga Prædestinatos, neque prædeterminatio erga illos esset prouidentia specialis connexa omnino infallibiliter cum eorum meritis, & gloriâ. Quippe nullus speciali modo beneuolus, aut prouidus erga aliquem censeri potest, qui vel speciale beneficium illi præ cæteris non confert, vel confert ignarus

omnino specialitatis. Pergo. Sed Deus nequit cognoscere, nisi per scientiam mediâ, efficaciam, & specialitatem supradictorum auxiliorum, utpote quæ iuxta sententiâ Societatis, quam modo supponimus ex Tractatu de Auxilijs, aliunde non potest provenire, salua libertate Prædestinati, quam ex futuritione conditionatâ meritorum eius vt coniungendorum cum gloriâ. Igitur scientia mediâ de huiusmodi meritorum futuritione omnino necessaria est ad prædeterminationem, etiam in sententiâ, quæ non admittit prædeterminationes. Hac ratione vtitur P. Soar. lib. 1. de Prædestin. cap. 7. num. 10. & in eadem ferme recidit, quam affert Vazq. 1. par. disput. 93. cap. 1. num. 4. & 5.

Eam tamen contra vtramque Doctorem, 54 contendit late enervare Herice disput. 22. cap. 3. à num. 21. Summa impugnationis eius hæc est. Aut Deus per voluntatem, qua prouidet Prædestinato auxilium efficax, directè tendit in efficaciam ipsam auxilijs; aut tantum in entitatem physicam eius, quam prouidet tali efficaciam affectam. Si primum. Ergo Deus, dum efficaciter intendit talem efficaciam, efficaciter prædefinit consensum liberum Prædestinati, à quo reuerà non distinguitur ipsa efficacia, cum sit denominatio desumpta ab ipso consensu. Ergo ratio assignata destruit suppositionem, in qua procedit; nimirum, per prædeterminationem non prædefiniri actus liberos Prædestinati. Si autem dicatur secundum. Ergo Deus per voluntatem conferendi auxilium efficax non confert Prædestinato formaliter speciale beneficium, neque est speciali modo prouisor, aut benefactor eius contra id, quod ratio ipsa præten dit. His rejicit Herice nostram rationem. Sua autem, qua probat necessitatem scientiæ mediæ ad prædeterminationem est. Quia ad perfectionem diuinæ prouidentie spectat scire, quem effectum sint sortitura mediâ, quæ opponit ad finem intentum. Hoc autem in auxilijs physicè indifferentibus, quæ Deus Prædestinatis confert, nisi per scientiam mediâ, scire non potest.

Cæterum retorqueo imprimis contra, 55 Herice sua ipsa argumenta. Ipse enim non negat, neque negare potest, prædeterminationem esse specialem Dei prouidentiam erga Prædestinatum. Deinde admittit suppositionem auferentem prædeterminationes, imo eas censet impossibiles. Ergo & ipse ad sua argumenta tenetur respondere. Nam aut Deus per voluntatem, qua prouidet auxilium efficax intendit ipsius efficaciam; & sic inducitur prædefinitio consensus. Aut non intendit: & tollitur prouidentie specialitas iuxta argumenta facta. Responderet ipse per doctrinam, quam affert postea disput. 23. cap. 13. num. 170. prædictam Dei voluntatem tendere in entitatem physicam auxilijs efficaciter, in denominationem verò efficacis ineffaciter dumtaxat. Quo cuncta videntur componi. Bene. Sed cur hoc sensu non accipit rationem Soar. & Vazq. & abstinet ab impugnatione.

Ego contra ipsum Herice, & contra, 56 alios Recentiores existimo, Deum suâ voluntate prædestinante efficaciter intendere auxilium efficax, quod confert, vt efficax est; nec posse aliter eiusmodi voluntatem esse actum specialis beneuolentie erga Prædestinatum, quantumuis conciperetur à Deo ex præscientiâ efficacis. Moueo. Quia, vt quis dicatur benefactor alterius,

Нѣнн rius,

rius, vel conferens ei beneficium, non satis est, si illi quoquo modo conferat bonum; sed oportet, ut ex intentione illud conferat, siue, ut directè intendat illud conferre. Non enim dicitur alteri beneficium conferre, qui, nihil curans de commoditate illius, aliquid ex alio fine operatur, vnde ei per accidens emolumentum obuenit; et si præuideat, illud ex sua operatione obuenturum; neque sic accipiens emolumentum illud tenebitur gratias rependere suo casuali benefactori. Cuius ratio a priori est. Quia voluntarium indirectum, ex sola præuisione euentus resultans non satis est, ad operandum secundum virtutem beneficentia, sed requiritur, ut directè intendatur eius finis proprius, qui est, alteri benefacere; sicut requiritur ad operandum secundum quaslibet alias virtutes, ut intendatur directè earum proprius finis, ut supra disput. 35. quæst. 2. propos. 28. ex communi statutum est. Neque ad beneficentiam externam quidquam præstare potest simplex complacentia de bono alterius, utpote nihil influens in illud; tamen si ea sit aliqualis beneuolentia interna, cui aliqualis etiam gratificatio debita sit. Complacenti enim in tuo bono gratificari debes, non ut benefactori, sed ut beneuolo. Ex hoc principio manifestè consequitur, neque esse specialiter benefactorem eum, qui bonum speciale alicui præ ceteris confert, si non intendit directè eam specialitatem conferre, quidquid sit de eius præuisione, aut de eius simplici complacentia. Quia specialis benefactor, ut talis sit, eodem modo comparari debet ad boni collati specialitatem, sicut benefactor simpliciter ad adæquatum bonum, quod confert. Vnde rursus planè deducitur, Deum non posse se gerere ut specialem benefactorem Prædestinatorum in collatione auxilij specialis, quod ipsis præ Reprobis confert, nisi directè, & efficaciter velit eam auxilij specialitatem, seu excessum illum bonitatis, quo auxilium ipsum excedit auxilia Reprobis. Per hanc autem Dei voluntatem non prædefiniri consensum Prædestinatorum, à cuius futuritione conditionata ipsa specialitas, seu efficacia auxilij desumitur, facillimè constat. Quia futuritio conditionata dicti consensus quid præuium est, & independens à tali voluntate; nec potest Deus per eam intendere efficaciter, ut dicta futuritio sit, prout ad illam prædefinendam requirebatur; cum ante voluntatem ipsam præsupponatur, & præuideatur iam esse, qua ratione est. Dicitur tamen Deus velle efficaciter, atque adeo etiam efficere, ut sit à parte rei efficacia auxilij, quatenus non solum vult efficaciter, ut sit entitas auxilij physica, sed etiam, ut sit aggregatum resultans ex ipsa entitate, & ex futuritione conditionata consensus, quæ præsupponebatur esse in quo aggregato à parte rei consistit efficacia auxilij, cum sit denominatio resultans ex his duobus fundamentis. Etenim, ut quis dicatur efficaciter intendere atque cauere totum, sat est, si ex intentione totius adiungat partem alteri parti, quæ iam supponebatur esse; neque opus est, ut vtramque partem seorsim intendat, & causet. Vnde liquet, quo pacto Deus volens efficaciter dare auxilia specialia Prædestinatis, formaliter ut specialia bona sunt, specialem erga illos beneficentiam exerceat; nec tamen suâ voluntate eorum consensum prædefiniat, non solum quoad absolutam futuritionem eius, sed neque quoad conditionatam. Adde, iuxta doctrinam vniuersalem de amore denominationum extrinsecarum, aut semixtrinsecarum sæpe in hac materia attingendam, & traditam su-

pra disput. 32. quæst. 5. ut Deus efficaciter dicatur amare auxilium prout efficax, & prout speciale beneficium, sat esse, quod amet cogitationem, prout subest futuritioni conditionata consensus, nullatenus amata, sed connotata tantum per talem amorem ipsâ futuritione consensus. Sicut Deus amat punitionem peccati, formaliter ut puniitio est, nullatenus amata, sed connotata peccato. De quo videri possunt plura dicta loco citato.

Atque ex his constat solutio ad argumenta, quæ opponerebat Herice. Ratio autem, qua probat ipse necessitatem scientiæ mediæ, mihi nullatenus probatur. Primò; quia aliqui censent, posse constare perfectam prouidentiam Dei si ex simplici desiderio finis præbeat mediâ ad illa vtilia, antequam præuideat, quem effectum illa sint sortitura. De quo agendum infra suo loco. Secundò; quia necessitas scientiæ mediæ ad prædestinationem, quæ per talem rationem probatur, non est ea specialis necessitas, quam Doctores nostri prætendunt tanquam propriam doctrinæ nostræ Societatis, ut contra ipsum Hericem, & quosdam Recentiores ex nostris ostendam disput. 38. quæst. 3. num. 122.

Ex dictis de prædestinatione colligitur, ad reprobationem negatiuam etiam requiri scientiam mediâ iuxta communem sententiam non admittentem prædefinitiones excludentes Reprobos à gloria ante præuisione eorum peccata, aut prædefinientes peccata ipsa quoad materiale eorum. Quia reprobatio negatiua etiam est prouidentia specialis infallibiliter connexa cum damnatione Reprobis, non quidem conferens, sed negans eis specialia mediâ ad salutem, ut constabit ex dicendis disput. 44.

Stat ergo ex omnibus, quæ dicta sunt, ad prædestinationem, & reprobationem eorum, qui de facto per opera propria acquirunt, aut admittunt salutem, necessariam esse scientiam mediâ. De paruulis, qui opera libera non habent, dubitari possit. Verum, quia neque eorum salus potest sine aliqua operatione libera alicuius adulti constare iuxta ordinariam prouidentiam, ideo etiam ad prædestinationem paruulorum dicenda est requiri scientia mediâ. Ad reprobationem autem eorum etiam requiretur, quoties illi auxilio sufficienti ad salutem posito in libertate adultorum non sunt destituti. De quo plura dicenda infra disput. 40.

Addo, ad prædestinationem, & reprobationem etiam requiri notitiam reflexam scientiæ mediæ, quatenus requiritur notitia potestatis, qua Deus exequitur id, quod decernit iuxta doctrinam datam supra num. 40. Quæ potestas, ignora scientiâ mediâ, cognosci non potest, ut ex ibidem dictis colligitur: cum scientia mediâ intrinsecè spectet ad potestatem, quæ Deus decernit conferre mediâ efficaciam Prædestinatis, & ea Reprobis negare, collatis sufficientibus. Hoc tamen additamentum tantum est verum in sententiâ admittente prædefinitiones.

Addo præterea, etiam in sententiâ Thomistarum ponendum efficaciam auxilij in præuisione physica connexâ essentialiter cum consensu necessariam esse ad prædestinationem scientiam conditionatam, qua Deus cognoscat, ex hypothese, quod Prædestinatus physicè prædeterminetur, & eius meritum ponendum, & hoc tandem cum gloria ipsius coniungendum fore. Quia Deus, atque

atque adeo etiam, antequam illa absolute existat: plene debet scire, cum esse efficacium medium ad obtinendum meritum Predestinati prout coniungendum cum ipsius gloria. Que veritas per solam scientiam conditionatam est cognoscibilis à Deo iuxta omnem sententiam: tamen iuxta Thomisticam talis veritas decretum Dei efficacium de se absolutum ex parte actus, & conditionatum ex parte obiecti supponit; iuxta nostram verò nequaquam.

62 Obijcitur tamen ab Aduersarijs contra doctrinam nostram primò. Si scientia media ad predestinationem requiritur tanquam quid manuducens Deum, vt conferat Predestinatis auxilia efficacia; sequitur, Deum moueri ad danda eiusmodi auxilia, atque adeo ad predestinandum, quia prouidet Predestinatos cum illis bene operaturos, casu quod dentur. Hoc autem valde absurdum est. Quia iam ex parte Predestinati causa moralis predestinationis daretur contra Concilia, & Patres: eaque non alia, quam merita conditionata, que Semipelagianis adstruebant; quæque Concilia ipsa, & Patres tanquam ficticia omnino rejciunt. Imprimis retorquo argumentum in Aduersarios: qui etiam fateri tenentur, Deum moueri ad dandam physicam predestinationem, quia prouidet predestinatum cum illa bene operaturum, vt oportune notauit Soar. lib. 1. de Prædest. cap. 7. num. 10. & ex doctrinâ numeri precedentis apprius confirmatur. Deinde respondeo, futuritionem conditionatam operis boni, à qua diuinum auxilium fortitur rationem efficacis, mouere Deum ad ipsum auxilium conferendum, non quidem per modum meriti per auxilium ipsum compensandi, sed per modum conditionis, seu circumstantiæ extrinsecæ augentis bonitatem, & estimabilitatem auxilij, atque ita completis donum collatum, qua ratione etiam mouet entitas ipsa physica auxilij. Hoc autem genus motionis obiectiue, quæ ad causam finalem reduci potest, comperitum est, nihil obitare, quominus diuina predestinatio sit beneficium Dei omnino liberale, & gratuitum, prout Concilia, & Patres stabilire conantur, dum negant causam moralem predestinationis. Etenim nullum potest esse donum adeo liberè collatum, cuius bonitas per intellectum cognita non moueat voluntatem benefactoris ad tale bonum conferendum. Sed de his plura dicenda inferius disp. 149. & 42. Vbi monstrabimus, extra rem obijci in præsentia merita conditionata Semipelagianorum. Estò enim, quis assereret, Deum auxilium conferre ob bonum eius vltimè conditionatè præstitum tanquam ob meritum, adhuc abesset longè à meritis Semipelagianorum. De quo loco citato.

63 Secundò Gonzalez 1. par. disp. 70. sect. 1. vt excludat prorsus scientiam mediani à diuinâ predestinatione, hoc fere argumentum compingit. Cum Deus cognoscit hanc veritatem. *Si dederò Petro auxilium, consentiet*: non potest non intra se dicere. *Si dederò prouidè, & cognoscens efficaciam auxilij*: vel. *Si dederò improuidè, & cæco modo*: quia inter hæc duo non est medium. Secundum dicere non potest: quia impossibile est Deo, improuidè, & cæco modo aliquid dare. Si dicat primò: destruit obiectum scientiæ mediæ: quia hæc veritas. *Si dederò Petro, auxilium, sciens ipsum consensurum, consentiet*: omnino est naturalis, & necessaria; imò vel cuiuslibet rudi comperita, & obuia. Tum admittitur vitiosus

processus in infinitum conditionatarum cognitionum, vt consideranti patebit. Et confirmari potest. Quia, quod est necessarium in statu absoluto absolute, etiam est necessarium in statu conditionato conditionatè. Sed ad collationem auxilij absolutam est necessaria prouidentia Dei absolute. Ergo ad collationem auxilij hypotheticam erit necessaria prouidentia Dei conditionatè. Hoc argumentum eatenus etiam potest retorqueri in Auctorem, quatenus & ipse fateri tenetur, Deum ad prædeterminandum physicè Petrum prædestinatum hac simili veritate moueri. *Si dederò Petro physicam prædeterminationem, eliciet meritum cum gloria coniungendum*. Atque ita: cum nequeat dicere intra se: *Si dederò improuidè*: debere dicere. *Si dederò prouidè*, Recurritque vitiosus processus in infinitum reflexarum cognitionum: & quod est absurdus, processus in infinitum decretorum Dei actu existentium, conditionatorumque ex parte obiecti, qualibus in argumentis sententiâ indiget Deus ad eiusmodi veritates conditionatas sciendas.

64 Respondeo ergo ad agumentum ex doctrinâ traditâ supra disp. 28. quæst. 4. proposit. 7. in illâ veritate conditionata. *Si dederò Petro auxilium, consentiet*: dumtaxat poni ex parte hypothesis auxilium cum præcisione ab eius causis, etiam essentialibus; atque adeo cum præcisione non solum ab eâ prouidentia, qua de facto absolute datur, & à quolibet aliâ determinatâ, (quatenus nullâ determinatâ Dei prouidentia indiget tale auxilium ad existendum, sed tantum aliqua vagè, siue sub disunctione); sed etiam à prouidentia Dei vt sic. Vnde Deus per scientiam mediani, qua talem veritatem cognoscit, non tenetur intra se dicere. *Si dederò vel prouidè, vel improuidè*; sed tantum. *Si dederò*, præcindendo per eum actum ab omni prouidentia. Quo & scientia media de teli veritate manet illata, & cætera absurda per argumentum illata cessant.

65 Ad cuius confirmationem respondeo consentaneè itidem ad doctrinam traditam dictâ q. 4. disp. 28. prop. 4. licet, quod est necessarium ad existentiam absolutam effectus in statu absoluto, sit etiam aliquo modo necessarium ad existentiam conditionatâ eius in statu conditionato; non tamen debere illud in statu conditionato poni ex parte hypothesis, sub qua existentia conditionata effectus conditionatè vera est; cum sit manifestum, nihil esse magis necessarium ad existentiam absolutam effectus, quam ipse effectus; qui tamen sub hypothesis alterius conditionis à se distinctæ sæpius est conditionatè verus, atque adeo per scientiam conditionatam à Deo cognitus iuxta sententiam omnium. Vt summum igitur, quod est necessarium ad existentiam absolutam effectus, debet in statu conditionato esse etiam verum sub eadem hypothesis, sub qua verus est ipse effectus. Quo locus superest, vt sub hypothesis indifferentis fore extitum consentum, simulque cum eo fore etiam extitura, quæcunque ad eius existentiam requisita sunt. Recognosce doctrinam vniuersalem loco citato traditam.

66 Tertio ex aduersarijs obijci potest. Si scientia media de efficacia auxiliorum, aliâs entitatiue

indifferentium, est requisita ad prædestinationem; sequitur, Deum non posse prædestinare homines quoscunque voluerit, aut certè in potestate hominum positum esse, quòd Deus eos prædestinare non possit. At hoc absurdum est, vt constat. Ergo & illud, vnde sequitur. Quòd autem hoc sequatur, probatur. Quia vel aliqui homines sunt tam peruersa indolis, vt nullum Deus præuideat auxilium, cui illi consensuri sint, quòdque subinde sit efficax respectum eorum; atque adeò penitus careat scientià medià ad eorum prædestinationem requisita; & consequenter illos non queat prædestinare: vel certè in potestate cuiusvis hominis positum est, reddere inefficax omne auxilium sibi possibile; sicque impedire scientiam mediã requisitam ad eius prædestinationem: atque adeò facere, quòd Deus non possit ipsum prædestinare.

67 Respondeo, nullum esse hominem possibilem respectu cuius Deus non præuideat per scientiam mediã infinita auxilia efficacia, quibus eum infallibiliter perducere possit ad gloriam, atque adeò respectu cuius non habeat eum superabundantiã infinitã scientiam mediã requisitam ad prædestinationem eius, vt infra disp. 6. q. 41. ostendemus. Vbi etiam determinabimus, an vnusquisque hominum potestatem antecedentem habeat, vel secus, ad reddenda inefficacia omnia auxilia sibi possibile collectiue sumpta, sicque ad impediendam scientiam mediã requisitam ad suam prædestinationem: ostendentes pariter in neutro horum extremorum vllum absurdum reperiri. Imo insuper ostendemus, esse necessariò dicendum tam in sententiã Aduersariorum, quàm in nostrã habere vnumquemque hominem absolute existentem potestatem antecedentem ad suam prædestinationem impediendam; neque per id quidquam derogari perfectioni omnipotentia diuine.

QVAESTIO V.

Quinam actus voluntatis, aut etiam omnipotentia diuina sint necessarij, vel vtilis ad prouidentiam Dei.

68 Sermo erit in hac quæstione de prouidentia Dei ordinante aliqua mediã ad aliquem finem obtinendum: siue actus Dei tam intellectus, quàm voluntatis per se cauantes, atque adeò obtinentes finem aliquem absque vilo alio medio iuxta dicta disp. 36. quæst. 2. sint item prouidentia apellandi, siue non item. Supponitur autem ex dictis disp. 31. quæst. 4. quotiescunque actus voluntatis diuinae distincti asseruntur, aut supponuntur, non de formali, sed de virtuali eorum distinctione sermonem esse. Igitur ad omnem Dei prouidentiam ordinatiã mediã, & electionem mediã, indubitabile est. Intentionem autem finis posse esse vel efficacem, vel simplicem, tametsi electio semper sit efficax; ex dictis quæst. illa 2. citatã constat.

69 Addunt tamen Recentiores quidam non contemnendi tertium quoddam genus intentionis semiefficacis, qua Deus, inquit, aliquid ab alienã libertate depedens ita intendit, quantum

est ex parte sui, vt maneat necessitatus ad præbendum alieno arbitrio, quantum requiritur, & sufficit, vt per se non stet, quominus fiat, quòd intendit; siue id voluntas aliena exequatur, siue non exequatur. Quo genere intentionis, dicunt, velle Deum, vt omnes homines salui fiant, atque etiam, vt sanctè viuant. Vnde hanc voluntatem salutis omnium efficacem esse, asseuerant, quantum est ex parte Dei. Adduntque, Deum per illam semper obtinere finem intentum, nempe, vt per se non stet, quominus homines salutem consequantur. Ex quo rursus inferunt contra plerosque Theologos, prouidentiam, qua Deus etiam Reprobis gloriam procurat, collatis medijs sufficientibus, neuiquam suo fine particulari frustrari: quia hic non est Reprobis salus absolute, sed prout à Deo, ita, vt defectus eius in Deum ipsum non reducat.

70 Non placent. Quia actus, quo Deus dicitur velle efficaciter, quantum est ex se, salutem Reprobi, vel habet pro obiecto præcisè salutem ipsam; vel insuper mediã vtilia ad eam obtinendam, qualia sunt ex parte hominis merita, & ex parte Dei auxilia homini collata ad merendum. Si primum. Ergo talis actus non est efficax adhuc ex parte Dei. Repugnat enim, esse in Deo actum aliquã ratione efficacem, per quem non obtineatur id, quòd intenditur. Nec valet d cere, talem actum non esse efficacem respectu salutis reprobis; esse tamen respectu mediã, ad que conferenda determinat Deum. Quia actus inefficax respectu finis non habet vim ad determinandum, siue necessitandum Deum ad eligenda mediã vtilia ad talem finem, vt in consensu apud omnes est. Si enim Deus efficaciter suo affectu non tendit in salutem Reprobi, quo iure manebit necessitatus ad eligenda mediã vtilia ad illam? Dicunt. Quia, licet non tendat plene, & absolute efficaciter, tendit tamen efficaciter, quantum est ex se; id est, ita, vt in ipsum non reducat defectus salutis. Hic est tota Recentiorum æquiocatio. Confundunt enim duo obiecta diuine voluntatis. Aliud namque obiectum est salus Reprobi. Aliud, non reduci in Deum, vel ipsi attribui, aut posse attribui salutis defectum. Ex quibus obiectis, primum prorsus inefficaciter tangi, contendimus, hoc ipso, quòd non mandat exequutioni. Secundum autem, quòd Deus assequitur, plene, & absolute efficaciter dicendum est tangi, siue ambo eodem actu, siue distinctis tangi dicantur. Itaque, si Deus, præter salutem Reprobi, intendit insuper, vt sibi non imputeretur salutis defectus, duos simul fines intendit: primum omnino simpliciter, secundum omnino efficaci affectu: ex quibus primum non assequitur per auxilia collata. Reprobo; bene tamen secundum: quia eiusmodi auxilia respectu salutis Reprobi tantum sunt sufficientia, cum tamen efficacia sint respectu alterius effectus, vt scilicet Deo non possit tribui defectus salutis. Vnde liquet imprimis, commentitiam esse efficaciam actus Dei, quæ plene, & simpliciter non sit talis, sed tantum, quantum ex parte Dei est, ita, vt effectus intento frustrari possit. Quod enim Deus vult efficaciter, etiam ex parte sui, non potest non ex parte Dei mandari exequutioni, atque adeò re ipsa existere, prout à Deo, qualiter non existit Reprobi salus. Deinde apparet, inconsequenter philosphari præfatos Recentiores, fugientes ex vna parte actum Dei efficacem frustrabilem sine per ipsum inten-